

JÅLIT

NR.2 JANUARI-MARS 2024

*Vemses
flicka är du*

**SÅGNING AV
WIKLÖFS FLOPP-EP**

**MÅNADENS HOROSKOP
– SÅ LIGGER DET TILL**

**DJUPDYK I CASPERS
HÅRDISK**

**KONDOMER
– KLIPP UT OCH
SPARA**

**SECOND HANDSNACK
MED KLARA**

**ALBERTO TALAR UT
OM MUSIKEN**

**STOR LISTA ÖVER
MUSIKÅRET 2023**

**HITTA DITT
UTESTÄLLE
– JÅLIT GUIDAR
DIG RÄTT!**

**RIP ROSELLA
– DURAK OCH NELLY
MINNS HENNE**

**ANGELINA EKLUND
TRENDSPANAR**

HITTA OSS PÅ WEBBEN PÅ JALIT.AX

VÄLKOMMEN TILL JÅLIT

hej! Välkommen till Jålit.

Tidningen som är kärleksbarnet till ett gäng åländska ungdomar.

Efter årsskiftet är alla vi i redaktionen 20, alltså kanske inte så erfarna föräldrar, men vi gör vårt bästa för att balansera studierna med vår... småttidning?

I alla fall, gott nytt år!

Ahh, det nya året. Jag känner doften av nya möjligheter och skyhöga prestationskrav i luften. Personligen är jag inte så intresserad av nyårsfirandet (har ingen att kyssa vid tolvslaget, alltså). Jag tycker däremot det är jätteroligt att höra andras förutsägelser om vad som kommer att ske under det nya året. Min vän **Viola** gör varje år en lista på vilka kändisar som hon förutspår att dör, gifter sig och får barn under året. I slutet av 2023 rapporterade hon att ingen av hennes förutsägelser, som bland annat inkluderade att **Bieber**-paret skulle bli gravida, blev sanna. Hoppas årets säsong går bättre för dig Viola!

Jag förutspår att att vi i 2024 kommer lära oss något absurt om rymden. Det känns som att det är dags, liksom? Kanske att man kan se i "the fabric of spacetime" (Vet du inte vad jag pratar om? Vadå, är inte du upplyst om den matematiska modellen inom fysik som kombinerar tid och rymd till en fyrdimensionell enhet?). Utomjordingar är också alltid en möjlighet, men det är alltför förutsägbart.

Trots min skepticism till nyår och tillhörande traditioner tycker jag ändå att det är roligt med nyårslöften. De brukar ju aldrig gå som man vill, därför kanske man i år ska försöka överlista nyåret genom omvänd psykologi? "Jag lovar att jag inte ska gå till gymmet i år!" Det genialiska med detta är att universum inte kommer att förstå vad det är frågan om (Det är väl allmänt känt att man kan lägga in önskemål om sin framtid hos universum genom manifestation?) Om du faktiskt går till gymmet har du överrumplat ödet, och om du inte går har du tappert klamrat dig fast vid ditt nyårslöfte!

Bästa hälsningar,
Anna Johansson
Jålit

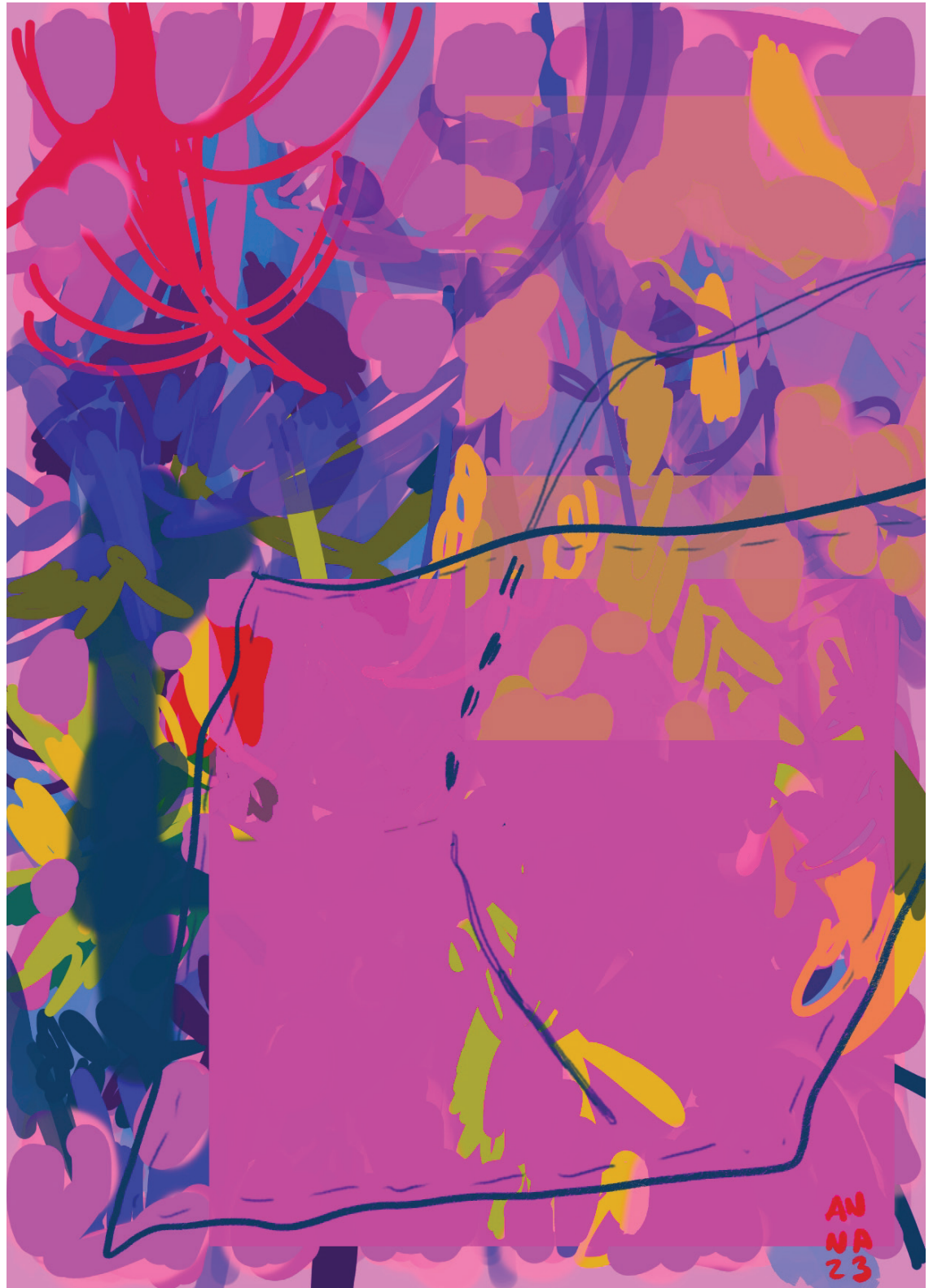

Illustration: Anna Johansson

Jålit

Chefredaktör och ansvarig utgivare Angelina Eklund, angelina eklund@jalit.ax

Grafisk form Angelina Eklund, Julia Eneroth, Anna Johansson, Klara Karlsson, Alexander Kasianov

Medverkande i detta nummer August Dahlblom, Jennifer Donning, Julia Eneroth, Jack Hancock, Anna Johansson, Klara Karlsson, Casper Lindroos

Framsida Alexander Kasianov

E-post info@jalit.ax

Tryckeri Tidningstryckarna på Åland Ab

Upplaga 3 000 ex.

Tryckningen av detta nummer finansieras av Nordiska Institutet på Åland

Innehåll

Skydda dig med åländska kondomer **sid 4**

Klara snackar second hand **sid 5**

Alberto Gerbasi/Jolly Jester om musiiiken **sid 6-7**

Världshistoriens bästa lista **sid 8-9**

Mariehamnsbarer – starterpack **sid 10-11**

Ett år utan Rosella...snyft **sid 12-13**

Horoskop!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! **sid 14**

Ta en titt i Caspers hårddisk **sid 16-17**

Vårvinterns inne- och utelista. Är du inne eller ute?!?! **sid 19**

Glöm inte... **KONDOMEN!**

Kondomer av Angelina Eklund, August Dahlblom och Klara Karlsson

HÅLLBART-INTE MODETREND BARA EN

TEXT OCH FOTO KLARA KARLSSON

När klimatstressen slår igång är det svårt att komma ifrån den. "Ska du inte panta den där?", "Var är er sopsortering?", "Hur vågar du köpa avokados!?", och förstås "Köper du kläder från H&M?". Är det så att man borde fundera mer på vilka kläder man köper och konsekvenserna av att vara mode-engagerad?

Inledningsvis vill jag understryka att ansvaret för klimatkrisen inte alltid ligger på konsumenten, utan på de enorma företag som tjänar på att vi tror att det gör det. Företag som producerar enorma utsläpp varje år och inte själva vill ta ansvar för sin inverkan på klimatkrisen. Tygkassar och sopsortering kommer trots allt inte att rädda världen.

Men varför ska man då leva hållbart? Jo, trots att vi som individer har väldigt lite makt, ser jag inte poängen med att inte anstränga sig över huvud taget. "Oj, de globala utsläppen stannar inte av när jag tar bussen i stället för att ta bilen, då tänker jag racea tjugo varv runt Mariehamn bara för skojs skull!"

Det finns alltid något man kan göra, och det är faktiskt inte så omständigt som vissa får det att låta.

Det finns så otroligt mycket man kan göra för miljön men här vill jag fokusera på en av mitt livs passioner: Nämligen hållbart mode!

Något av det värsta man kan göra mot miljön

(och arbetare inom textilindustrin) är att köpa nya och billiga kläder. Dessa kläder kommer från så kallade "fast fashion-märken". H&M tas ofta upp som exempel men det är egentligen en väldigt etiskt modekedja i jämförelse med företag som Zara och framförallt Shein, som pumpar ut hundratusentals nya produkter varje månad. Dessa kläder är ofta producerade genom slavarbete (eller i bästa fall extremt lågbetald arbetskraft) och är dessutom ofta i urusel kvalitet. Detta gynnar dock fast fashion-företagen, som tjänar på att du köper nya kläder när du slitit ut dina gamla. "It's the circle of life". Om inte det är tillräckligt för att bli avskräckt står fast fashion-industrin dessutom för oberäkneliga mängder vattenförorening, utsläpp av mikroplaster och koldioxidutsläpp.

Så vad fan gör man? Alla har inte råd med högkvalitativa och hållbara kläder. Är du säker på det? Det är här min favoritaktivitet kommer in i bilden: second hand-shopping. Inte nog med att second hand-kläder är billiga, de är skitsnygga och inte sällan av hög kvalitet.

Vissa säger att människor som har råd att handla nya kläder tar resurser från arbetarklassen då de handlar second hand. Jag har själv arbetat på en second hand-klädsortering och faktum är att personalen tvingas slänga många av de plagg som kommer in, trots att de ger mycket kläder till välgörenhet. Folk har helt enkelt för mycket kläder de inte vill ha. Oroa er inte över klädbrist, det är kanske världens sista problem.

"Men man hittar ju aldrig nåt!" Ett mer än rimligt påstående, men jag håller inte helt med. Man måste bara vara lite dedikerad.

Man kan inte bara bestämma sig för att second hand inte är värt det efter ett besök till närmaste loppis. Att shoppa second hand är en hobby. Det är nästan en livsstil. Det är något man gör för att det är kul och för att varje plagg man hittar är ett pris. Att second hand-shoppa är som en skattjak! Man hittar inte något varje tur, men när man väl gör det är det så (ursäkta franskan) jävla belönande!

Det är inte heller meningen att vi ska köpa nya kläder hela tiden så det är bara bra att man inte hittar något varje besök. Nästan alla mina kläder är köpta second hand och då har jag ändå behövt ge bort kläder ofta för att jag har för mycket!

Om second hand FORTFARANDE inte är din grej finns fler alternativ!

Jag kan ibland, liksom alla andra, störa mig på att jag inte hittar de saker jag vill ha på second hand-butiker. Då händer det att jag faktiskt köper från H&M eller Lindex. Dock finns det saker jag inte ens hittar i klädbutiker. Balaclavas hittar jag till exempel ingenstans.

Men som man säger: "Vill man ha något gjort, får man göra det själv". I slutet av förra året fattade jag ett intresse för virkning. Inte nog med att man får det plagg man vill ha exakt så som man vill ha det, det är också trevligt. Att virka är väldigt meditativt och dessutom något man

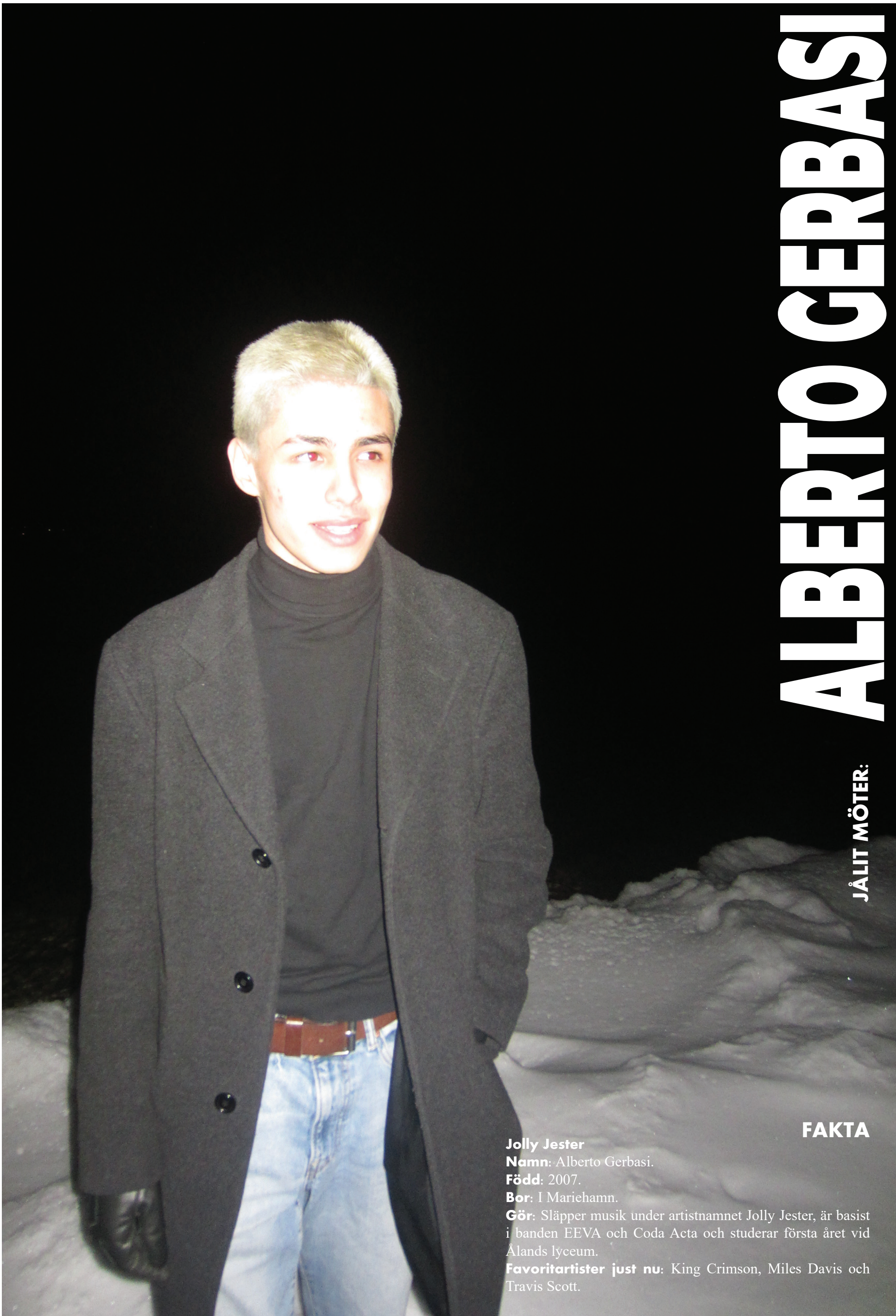
kan göra lite var som helst. Sticka kan man också, även fast jag själv aldrig lärt mig hur man gör. Jag har även vänner som syr, vilket är väldigt praktiskt om man exempelvis vill ha sin studentklänning precis som man vill ha den.

Värt att nämna är dock att alla tyger och garn inte är etiska eller miljövänliga. Så om du vill tillverka egna kläder av etiska skäl är tillverkningsprocessen något som är värt att kolla upp på förhand.

Att ägna sig åt hållbart mode är inte en skyldighet, men även små saker i vardagen räcker en lång väg! Som sagt kommer inte din kompost att rädda världen. Men varför inte göra det lilla man kan, och ha lite kul på köpet? Ni får göra hur ni vill, men min garderob förblir fast fashion-fri!

ALBERTO GERBASI

JÄLIT MÖTER:

FAKTA

Jolly Jester

Namn: Alberto Gerbasi.

Född: 2007.

Bor: I Mariehamn.

Gör: Släpper musik under artistnamnet Jolly Jester, är basist i banden EEVA och Coda Acta och studerar första året vid Ålands lyceum.

Favoritartister just nu: King Crimson, Miles Davis och Travis Scott.

Jolly Jester om artisteriet:

“DET ÄR ETT SKÄMT ATT JAG ENS VILL GÖRA DET HÄR”

Alberto Gerbasi är en i ledet av unga rappare som dykt upp på Åland den senaste tiden. Som Jolly Jester släpper han en blandning av psykedelisk indie och experimentell rap och siktar på att bli bäst på Åland. Jälit träffade honom över ett glas mjölk.

Det är fredagskväll och minusgrader. Ute på vägarna är det snorhalt och trafiken sniglar framåt. Jag har bestämt träff med artisten Jolly Jester, eller Alberto Gerbasi, som han egentligen heter. Vi ska ses inne på stans enda rockhak, men jag sitter fast i en snövall. 20 minuter efter utsagd tid sladdar jag in i lokalen och finner honom nedsjunknen i en mörklila fåtölj.

Han är snaggad, håret blonderat och kläderna helsvarta. Den grå rocken med breda axlar behåller han på.

Han har stadig blick och beställer in ett stort glas mjölk som om det vore det mest självklara i världen.

Två år i rad har han uppträtt på musiktävlingen Ung Musik under artistnamnet Jolly Jester, men också som basist i två olika band.

– Det är lite dumt, jag skulle inte säga att det är ett coolt namn. Men det låter bra för öronen. Jolly Jester, säger han.

Det var när Alberto gick i åttonde klass på Övernäs högskolegymnasium som han började skriva raptexter. Där och då kom också namnet Jolly Jester till.

– Jag skrev en text, den handlade om idén om en narr. Narren är ju den som säljer sin själ för musiken, som tror att den skulle klara sig i musikens värld, som vill bli känd genom musiken, den som tror att den har en chans. Och så insåg jag att jag pratar om mig själv, så där kom namnet ifrån.

Är hela projektet ironiskt eller är det bara namnet du tycker är dumt?

– Projektet tar för mycket tid för att vara ironiskt, haha. Men jag skulle säga att det är ett skämt. Det är ett skämt att jag ens vill göra

det här, för jag skulle kunna studera till biolog, byggare eller ingenjör. Det är narrigt av mig, om det ens är ett ord.

När började du med musik?

– Jag började spela instrument när jag gick i femman. Vi gick på bandövning och jag fick en elbas i famnen och bara ”Oj, det här känns som hemma”. Primärt är jag en basspelare. Min pappa har alltid lyssnat på musik, så jag har alltid haft musik i mina öron och mina tankar. Från femman och uppåt har jag spelat det som jag lyssnat på.

EXPERIMENTELLA SINGLAR

2022 spårade Alberto in på hiphop, efter en period av mycket jazz.

– Det var albumet ”To Pimp A Butterfly” av Kendrick Lamar, en mix mellan hiphop och jazz, som öppnade mina ögon.

Det albumet fick in honom på mer renodlad hiphop.

– Man kan inte gå direkt från rock till techno bara sådär, man måste gå stegvis och det är vad jag gjorde, och så plötsligt började jag tycka om rap. Jag insåg att jag tycker om när ord som sägs har en mening bakom sig.

Under 2023 släppte han tre singlar som Jolly Jester: It’s All About The Eyes, Stubborn och Towers Of Babel. I två av låtarna sjunger han på sitt modersmål italienska.

Vad handlar dina låttexter om?

– De kan handla om vad som helst. Det är ingen ordning och reda på dem. Den första jag släppte är en kärlekslåt med akustisk gitarr. Den är ganska simpel. I den andra ville jag experimentera och den handlar om lathet. Det är en ganska kort del som är text, det mesta är instrumentellt.

Låtarna du släppt är rätt experimentella.

– De är experimentella för att jag är en sådan, jag älskar så många olika musiksmaker. Jag blir intresserad av musik som är lite hit och dit.

VILL VARA BÄST

Alberto sitter på ett stort musikkunnande och

namedroppar ett tiotal band och artister han inspirerats av under intervjun: jazzartisten Miles Davis, Led Zeppelin och Travis Scott för att nämna några.

– Det finns en italiensk artist jag lyssnar på som heter Franco Battiato. Hans musik är suverän, han är en av de bästa låtskrivarna jag kan komma på. Han är Italiens stjärna, kan vi säga. Och hans låtar är inte vettiga, man måste sätta sig ned och bara ”Vad fasiken säger han nu?”. Han visste säkert vad han menade och det är det viktigaste. Och det är lite vad jag gjorde på min andra låt, jag brydde mig inte om att andra skulle förstå vad den handlade om, det var viktigare för mig att experimentera.

Åländska rappare som Fryk, Durak och Faaka inspireras han inte av. Men konkurrensen från andra artister driver honom till att vara bäst. Eller åtminstone till att försöka.

– När jag får höra en låt av någon som jag vet att jag kan träffa på här på Åland, då vill jag ju göra bättre. Jag vet att det finns artister här och jag måste vara bäst, även om de inte vet att jag finns eller jag inte vet om dem. Jag kanske inte alltid är det men jag har roligt genom att försöka.

Vad betyder musik för dig?

– Jag skulle kunna säga allt, men alla säger så. Musik är ett sätt att få fram mina tankar, tankar som inte alltid kan beskrivas med ord. Låtarna jag har gjort är för mig, först och främst är det jag som tycker om dem. Om det sedan är någon annan som tycker om dem är det ännu bättre. Min musik är en bild av min själ. Jag kommer att få skit för det från folk när de läser tidningen.

Det är kliché men det är sant?

– Ja. Jag är min musik och min musik är mig.

Du har uppträtt på Ung Musik två år i rad nu, hur är det att stå på scenen?

– Man blir någon annan. Det är två olika personer. Jag går upp på scenen som en annan person och det är ju så för de flesta. Jag spelar i band och det är stor skillnad från att vara fem på scenen och att vara ensam på scenen, för man

har alla ögon på sig och varenda liten rörelse man gör ska man vara försiktig med. Det är high risk, high reward kan man säga.

Varför gör du musik?

– För att om jag inte skulle göra det så skulle jag bära runt på en enorm vikt i form av tankar och idéer. Musiken jag gör är någon slags terapi och jag tror att det är så för de flesta.

Tycker du att unga artister på Åland får tillräckligt mycket stöd?

– Ingen får tillräckligt mycket stöd här på Åland. Vi är ju så små, Åland är så litet. Det är ju dumt att förvänta sig pushen som man får någon annanstans. Om jag skulle flytta till Amsterdam skulle det säkert gå bättre för mig.

Vad har du för framtidsplan?

– Som musiker vill jag kunna ta fram mina idéer och översätta dem till papper. Det är min största svårighet just nu. Jag har tankar och idéer som är bra och dåliga men jag är inte tillräckligt kunnig inom musik för att ta fram dem i sin helhet. Oavsett om jag blir känd eller inte så vill jag kunna uttrycka mig så att andra kan lyssna på det. Det skulle vara roligt att bli känd, det kan jag inte säga nej till. Men att uppträda med mina eller andras låtar, bara kunna spela musik på en scen, det räcker för mig. Att bli känd hade varit en jätklig trevlig bonus och jag kommer nog att försöka. Men det är jag en narr för.

Jolly Jesters logo.

Musikåret 2023

– Åland edition

2023 var ett starkt år för den åländska musikbranschen. Singlar och ep:s fullkomligen haglade ner, och även en handfull album såg dagens ljus. Totalt släpptes över 100 singlar, album och ep:s av åländska artister under året. Jålit har hela listan!

Elektropop, death metal, indie och techno. Eller varför inte hiphop, jazz eller shoegaze? Det åländska musiklivet har något för alla, oavsett föredragen genre.

Men om det är en kategori som dominerat det åländska musikåret 2023 så är det män.

Framförallt manliga hiphopartister som PreGame (Linus Aldeborg), fryktheproducer (Fredrik Hironen) och Durak har stått i framkant var gällande nysläppt musik. Men även LA-baserade technoartisten Daniel Troberg och Big in Japan-gitarristen Lars Eric Mattsson har släppt sin beskärda del.

Den manliga dominansen till trots finns det givetvis en hel del kvinnor med på listan: unga förmågor såsom Cim Dahlle, Sofia Eriksson och leoblu (Julia Carlsson) för att nämna några.

Jålits lista över musikåret 2023 består av över 100 musiksläpp kategoriserade enligt månad. Nämnvärt är att vi gjort vårt bästa för att inkludera all inspelad åländsk musik släppt under det gångna året.

Alla populära streamingtjänster har luskammats efter åländska musiksläpp och efterfrågningar har gjorts på sociala medier. Vi beklagar ifall någon artist mot förmodan trillat bort, och ni är i så fall välkomna att höra av er till oss så att vi kan komplettera listan.

Med det sagt presenterar vi härmed stolt en (förhoppningsvis komplett) lista över musikåret 2023 – Åland edition!

Januari

- 6 januari Fryk – Variation i produktion (del 2) (Ep)
- 6 januari Lars Eric Mattsson – You Haven't Done Nothing (Singel)
- 10 januari Daniel Troberg – Escucha Mi Onda (Singel)
- 12 januari PreGame – ÖVERSEAS 2 (Album med Loxell)
- 13 januari sm_uuts – cliffside parking (her FILLED lungs) (Ep)
- 26 januari Jolly Jester – It's All About The Eyes (Singel)
- 26 januari 2ER00 – 2takt & meggis (prod. CRCL) (Singel)
- 27 januari Daniel Troberg – Modern Industry (Ep)
- 28 januari Cim Dahlle – Burned Alive (Singel med the Damage Done)
- 29 januari Daniel Troberg – Synchrotron Radiation (Singel)

Februari

- 3 februari Lars Eric Mattsson – Earth Blues (Singel)
- 5 februari TRUCKR – EMPTY ROAD 1 DELUXE (Album)
- 6 februari Ease – Sun Bleached (Singel)
- 7 februari Philip Järvenpää – Where I Belong (Singel)
- 15 februari Daniel Troberg – Pisco Sour (Ep)
- 17 februari Havsmörker – Sjörok (Singel)
- 17 februari Faaka – För givet (Singel med ABDIFATAH)
- 22 februari Joar Henriksson – Neptune Rooftop Ravin (Singel)
- 23 februari Lamori – Dark Messiah (Singel)
- 24 februari The Oneflower Tribe – Ruthless (Singel)

Mars

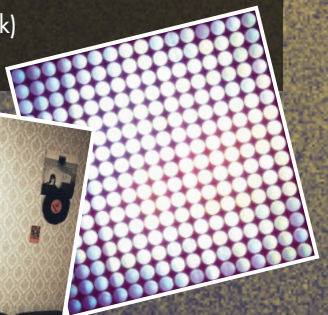
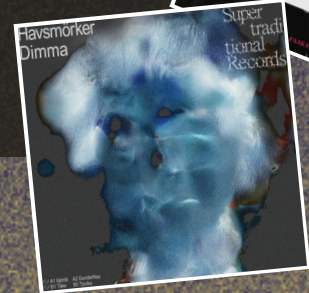
- 1 mars 2ER00 – empty (Singel)
- 3 mars Peter Hägerstrand & Badhusepoken – Jag är en annan nu (Album)
- 7 mars Daniel Troberg – Cold Entry Part Two (Album)
- 9 mars Birdpeople – Jinwar / Rosario (Singel)
- 10 mars Faaka och PreGame – Aldrig glömma bort (Singel)
- 14 mars Joar Henriksson – Cold Spheres (Singel)
- 17 mars Durak – Liftarens Guide till Glada Laxen (Singel)
- 17 mars Faaka – Älskar dig hatar dig (Album)
- 17 mars Havsmörker – Dimma (Ep)
- 23 mars Daniel Troberg – Acid To Mouth (Ep)
- 31 mars Lamori – The Eye of The Storm (Singel)
- 31 mars Julian V – RED CADILLAC (Singel)

April

- 5 april RedLight – if only you (Singel)
- 5 april Birdpeople – Gyrovagus (Album)
- 7 april Hellx – Ritual of Deceased Reality (Album)
- 7 april Durak – Arkipelagen (Singel)
- 15 april Torp – The Metal Chapel Sessions (Album)
- 21 april sm_uuts – skin excision (Singel)
- 28 april Durak – Vårjakt (Singel)
- 29 april Cim Dahlle – Penut Monkey (Singel med The Damage Done)

Maj

- 2 maj Daniel Troberg – Identification (Ep)
- 14 maj TRUCKR – BEINGS (Album)
- 14 maj Hellx – Execution in Hell (Singel)
- 20 maj Cim Dahlle – Cim Dahlle & The Damage Done (Album)
- 21 maj Daniel Troberg – First Contact (Ep)
- 31 maj PreGame – Kapybara (Singel med Erk)
- 31 maj Julian V – My mind (Singel)

Juni

- 2 juni MAEV och Touta – BOMBAY (Singel)
- 9 juni Lars Eric Mattsson – Luciana (Acoustic Version) (Singel)
- 10 juni fryktheproducer – Chiphop (Alpha 0.1) (Singel)
- 10 juni Daniel Troberg – Cristallisation (Ep)
- 16 juni Zacharias Fjellander – Lemlands lejon (Singel)
- 30 juni The Hippiie Weather och fryktheproducer – Mr. Chihuahua (Singel)
- 30 juni Durak – Smugglarparadis (Singel)

Juli

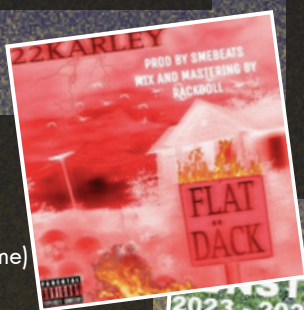
- 1 juli Julian V – FROZEN ICE (Singel)
- 6 juli PreGame – Luftslott (Singel)
- 7 juli The Oneflower Tribe – Sleepwalker (Singel)
- 7 juli Lars Eric Mattsson – Break Your Chains (40th Anniversary Version) (Singel)
- 14 juli Durak – Vilken kommun? (Singel)
- 28 juli Lamori – Never Alone (Singel)
- 28 juli Daniel Troberg – Shortfilm (Ep)

November

- 1 november Julian V – TOUNGE TIED (Singel)
- 3 november Neon Retrogate – Parallel Multiverse (Album)
- 3 november Bromander – Karneval (Singel)
- 4 november Cim Dahle – Mamas & Greyhounds (Singel)
- 10 november Em Josh – Change The World (Ep)
- 10 november Johanna Grüssner och Emilie Adolfsson – Över bygden (Album)
- 10 november Gycklarnas Afton – Gycklarnas Afton (Album)
- 10 november sm_uuts – Somewhere Other than Here, Someplace Different (Singel)
- 10 november fryktheproducer – Longing for... (Singel)
- 15 november Havsmörker – Dimma (Remixed) (Singel)
- 17 november PreGame och Faaka – Badsalt (Singel)
- 17 november leublu – gravity (Singel med sad dad)
- 22 november Jolly Jester – TOWERS OF BABBLE (Singel)
- 24 november sm_uuts – en_uucleation (Singel)
- 24 november leublu – gravity (alternative version) (Singel med sad dad)
- 30 november Anjovis – I'll Put the Kettle on (Singel)

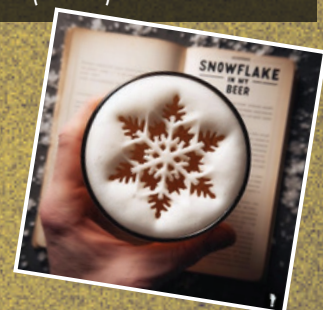
Augusti

- 4 augusti fryktheproducer – Ocean (Ep)
- 5 augusti Daniel Troberg – State/Luxor TV (Singel)
- 11 augusti Faaka – Snabbt (Singel med RIZZY och PreGame)
- 13 augusti SHOWNTELL – August (Ep)
- 14 augusti 22KARLEY – ALASKA (Singel)
- 20 augusti Joar Henriksson – Distant Shimmer (Singel)
- 25 augusti Angstbadan – Live Sessions (Ep)
- 25 augusti 22KARLEY – FLAT DÄCK (Singel)
- 25 augusti SHOWNTELL – Fönster 2023 - 2023 (Album)
- 25 augusti Anjovis – Some Huntress (Singel)
- 25 augusti Lars Eric Mattsson – Evolution (Album)

December

- 1 december Edoducar – Tech Show (Singel)
- 5 december fryktheproducer – Snowflake in my beer (Singel)
- 8 december SHOWNTELL – Ung (Ep)
- 15 december Lamori – Ave Valkyria (Album)

September

- 1 september Bromander – De blindas stad (Singel)
- 1 september PreGame – Röda Samtal (Singel)
- 1 september Durak – Durakattacken (Singel)
- 2 september Overkligheten – Sval som betong (Singel)
- 8 september leublu – dirty windows (Singel)
- 8 september Faaka – Paradisön (Singel)
- 11 september Edoducar och The Romanian Viking – Tech-No (Album)
- 15 september Sofia Eriksson – Högt över taken (Singel)
- 15 september Durak – Finns i sjön (Singel)
- 15 september fryktheproducer – Colors of fall (Singel)
- 29 september Therese Karlsson – För alltid nu (Singel med Pekka Westerholm)
- 30 september 5 Star TNT – Addicted (Singel)

Oktober

- 9 oktober Högtryck – Längtar hem (Singel)
- 20 oktober sm_uuts – Breached The Sanctity of My Blood-Brain Barrier (Singel)
- 27 oktober MAEV och Touta – CARTIER (Singel)
- 27 oktober The Oneflower Tribe – Rainseed (Singel)
- 28 oktober Högtryck – Längtar hem (Album)

Text Angelina Eklund
(Listan uppdaterades den 23 december)

Jålit goes Jodel

Appen Jodel är känd för sina råa och ärliga användare. Så här tycker de om Jålit.

Jålits inlägg:

“Har folk hört om jålitidningen? Är den bra? Va tycker folk?”

Kommentarsfältet:

“Kul med lite inblick i vad ungarna hittar på där ute nu för tiden”

“Var hittar man den? Å vad kostar den?”

“Öriket var grejer förr och gratis o där kunde man läsa vem som missta körkortet i fyllan”

“Love jålit”

“Den e gryyyym”

“Lite kul jo”

Fina kommentarer, men nu byter vi infallsvinkel för att få lite mer varierade åsikter:

Jålits inlägg:

“Jag tycker verkligen Jålit är skit, varför håller de ens på?”

Kommentarsfältet:

“Är detta dagens problem?”

“Varför bryr du dig? Du kan ju bara låta bli att läsa.”

“Detsamma kan man väl säga om dig? Lägg av bara <3”

“Tycker du är skit, varför håller du ens på?”

“Låt dem hålla på, det är väl nått skolprojekt barra”

Folket på Jodel har talat. Tack för att ni fortsätter läsa och tycka till. Vi ser fram emot ett nytt Jålit-späckat år med er.

Välj rätt bar

Text och collage Klara Karlsson

Har du svårt att hitta rätt i utelivet? Vet du inte var du hör hemma? Jålit hjälper dig på traven. Spana in våra starterpacks över populära uteställen för att hitta rätt!

Dinos

På Dinos hänger alla med någon form av musikalisk passion. Främst metalheads och punkare men egentligen hör alla mellan himmel och jord hemma här! Det räcker med att slänga på sig en sunkig bandtröja för att smälta in.

Gillar du biljard så är Dinos stället för dig. Frågan är om någon någonsin är nykter nog för att träffa kulorna?

Dinos är inte ett drinkställe, det är ett ölställe. Ta tillfället i akt och lär dig dricka öl! Du är väl ändå vuxen?

Indigo

Välkommen till snofsarnas paradys. Nog för att Indigo välkomnar människor av alla slag, men det är hit fint folk går.
Kavaj på för folk av alla kön.

Om du föredrar drinkar över öl och shots är Indigo stället för dig. Inget pattande på ölkannor här inte!

Indigos hall är ofta så proppad att alla jackor förr eller senare hamnar på golvet. Tips från coachen: lämna inte din jacka i hallen. Den kommer att bli borttappad.

Arken

På Arken bär alla tjejer svarta, uringade plagg och killar bär keps. Inga undantag. Förutom på speciella tillställningar som nyår. Då är allt tillåtet.

Vill du parta loss, eller som vissa säger, spräcka kraniet, på ett hyfsat rymligt dansgolv är Arken stället för dig. Akta bara så du inte tappar mobilen, för då blir den bortsparkad till Tjotahejti.

Arken är ett shotställe. Här stjälpes folk i sig Hot Shots tills de spyr, och lite till. Inte sällan spyr folk på dansgolvet, så tänk dig för en gång extra innan du snörar på dig dina nyinköpta vita sneakers. Sannolikheten att de fortfarande är vita efter en kväll på Arken är minimal.

ETT ÅR UTAN ROSELLA

Den 8 januari 2022 kryssade Viking Lines ms Rosella turen Mariehamn-Kapellskär för sista gången. Så här minns Rosella-entusiasterna Durak och Nelly henne.

Durak minns Rosella:

"Ville Viking stod i korridoren och bara stirrade på mig"

Durak Karlsson, ålder och hemkommun okänd. Skapare av låten "Rosella the Musical".

I december 2022 meddelade Viking Line att passagerarfärjan ms Rosella säljs till det grekiska rederiet Aegean Sea Lines Maritime.

Kort därefter släppte artisten Durak sin debutlåt "Rosella the Musical", med tillhörande musikvideo. Videon har i skrivande stund över 11 200 visningar på YouTube.

Varför skrev du Rosella the Musical?

– Den behövdes. Det var en solklar byggsten i den åländska identiteten. Alla satt där och harvade fram och tillbaks. Det är extremt mycket igenkänning och det fanns mycket att ta av där också. Det är en hel ritual att åka över Östersjön. Det kändes så universellt för en ålänning. Låten skrev sig själv, kan jag väl säga.

I låten rappar du om "sprit och buffé". Vilken sprit och vilken mat äter en durak?

– En durak äter bakad potatis med skagen. Den har de inte på buffén. Nej, vi skiter i buffén. Sprit... Ja du, vad fan... det är ju Jaloviina. Jaloviina och bakad potatis med skagen.

Åkte du Rosella ofta?

– Ja, det blev nog ett par gånger. Inte överdrivet ofta de sista åren kanske, men det har åkts kan jag säga. Kan hända att man har jobbat där också.

Jag har hört att du vänstrade och åkte med Eckerö Linjen ibland?

– Ja, jag har en grej för Eckerös wi-fi som är så myck-

et skönare att ha och göra med än Viking public. Så det har jag gjort några gånger. Jag åt vegetarisk mat på den tiden också, där tyckte jag att Eckerö hade ett litet övertag.

Du gillade inte den gratinerade avokadon på Rosellas grill- och stekbord?

– Nej, avokado är ett nödvändigt ont man kan ha i tacos.

Den kanske till och med var friterad.

– Haha, jag har aldrig sett det. Hade de sådan?

Ja! De vegetariska alternativen var antingen sådant de friterat eller satt ost på.

– Haha, fyfan. Nej, det missade jag, tack och lov.

Det är snart ett år sedan Rosella lämnade oss. Saknar du henne?

– Det jag helt ärligt saknar mest är Kapellskärs-bussen. Den har man nog gett alldeles för mycket skit genom åren. Vem hade inte gett ett vänsterben för att få åka Kapellskärs-bussen istället för Grisslehamns-tjohejsan?

Berätta om ditt bästa Rosella-minne!

– Det kan hända att det här var under samma tid som jag kanske jobbade på Rosella. Jag mötte Ville Viking i korridoren, och jag visste inte riktigt vem som var i dräkten. Ville Viking stod i korridoren och bara stirrade på mig, medan jag gick förbi. Jag misstänker att det var någon av lekledarna, jag är inte säker. Det var rysligt skrämmande. Favoritminne vet jag inte, men det var riktigt skräckfyllt.

Kommer Åland någonsin att hämta sig efter

Rosella/den snabba Kapellskärrutten bortfall?

– Eventuellt, vi får se lite, men troligtvis int!

"DET VAR EN SOLKLAR BYGGSTEN I DEN ÅLÄNDSKA IDENTITETEN."

Foto: Marcus Boman

- SÅ MINNS VI HENNE

Foto: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rosella_leaving_Mariehamn.jpg, LukeChandlerNZ CC BY-SA 4.0

Nelly om sista turen med Rosella:

"Grekerna var där och bjöd på sprit"

Nelly Melin, 30 år, Järsö/Stockholm. Rosella-entusiast.

Nelly Melin är Ålands kanske kändaste Rosella-entusiast. I 15 år var Rosella hennes andra hem, och hon har till och med färjan tatuerad på armen.

– Jag åkte med henne jättemycket eftersom jag pendlade mellan Sverige och Åland. Men sedan växte den på mig och det blev min trygga plats här i världen. Jag kände till alla så väl där och alla tog väl hand om mig.

Nelly arbetar till sjöss vilket innebär perioder av längre ledighet. Att kryssa ombord på Rosella under sina ledigheter var mer regel än undantag. På ett år gjorde hon i snitt 80-110 resor ombord.

– Som mest åkte jag nästan 120 gånger.

Du har en Rosella-tatuering. Berätta om den!

– Jag är ju inte konstigare än att jag fattar att den bara är ett stålskrov, men båten är symbolen för allt som fanns ombord. Det fanns vänskap, glädje och äventyr. Båten fick bli en symbol för det.

– Vissa har ju fått för sig att man skulle haft något hang up på själva båten, men som sagt, den är symbolen för så mycket gott för mig.

Minns du din sista färd med Rosella?

– Det var en himla fest. Och det var också ett beslut man fick ta: jag var hur ledsen som helst men ville ändå göra det till något bra. Man vill ju inte spendera hela sista resan med att sitta i ett hörn och grina. I slutet var det jobbigt när man skulle gå av, det var de svåraste stegen jag gjort över en landgång i mitt liv. Men det fanns ju inte så mycket att välja på, jag blev i princip utsläpad till slut. Själva resan i sig var

ju fantastisk, det blev sådan uppslutning med ny och gammal personal och alla var glada. Det var en himla fest och grekerna var där och bjöd på sprit och det var jättekul.

Vilket är ditt bästa Rosella-minne?

– Det finns inget favoritminne, det är mer en känsla. Det är en känsla av tillhörighet, vänskap och trygghet. Och det är personalen som ska ha det stora tack- et för att det fanns.

Saknar du Rosella?

– Ja. Gud ja. Det tog många månader innan jag ens kunde titta på bilder, jag var så ledsen. Och det är inte bara Rosella, utan all personal som splittrades och linjen som dog. Men man vet ju att det hade hänt förr eller senare, ingenting varar för evigt.

Kommer ålänningar någonsin hämta sig efter den här förlusten?

– Nej, inte förrän de sätter in en ny linje. Om man ska tala ur ett allmänt perspektiv så tror jag inte att båten är det som ålänningarna har mest problem med att försvann, utan att man dödade en linje som en gång i tiden var en paradlinje. Det tror jag att många har svårt att förlåta. Mig inklusive. Det är ju otroliga påföljder.

Finns det något du inte saknar?

– Den långa landgången. Det var så jävla långt att gå när man var trött och lite full och hade handlat taxfree.

I somras åkte du till Grekland för att åka nya fb Anemos. Varför?

– Jag fyllde 30 och ville fira det med båten som har gett mig så mycket, var hon än är i världen. Det hade jag planerat långt innan jag visste att hon

skulle försvinna. Men sedan var det en livslång dröm att åka ned till Pireus, det finns otroligt mycket fina färjor där nere. I vår ska jag ned dit igen, jag har blivit bjuden ut till öarna och ska hälsa på lite män- niskor där.

Blir det en till färd med Anemos då?

– Ja, minst ett par vändor till. Jag släpper nog inte henne så enkelt.

Hur var det att se och uppleva Rosella i sin nya skepnad?

– Det var blandade känslor. Lite jobbigt såklart, för allt där har varit en del av mitt liv så länge. Men det de har gjort med båten är fantastiskt. De tar väl hand om henne, det vill jag verkligen att alla ska veta.

– Att jag hyllar det som hänt med Rosella tar inte ifrån att jag är ledsen att hon försvann. Men jag tänker att man har två val: antingen kan man vara arg för att de tog henne eller så kan man hänga på det här nya. Och då är jag inte sämre än så att jag kan erkänna om det är något jag tycker är bra.

Foto: Privat

Nytt år, nya tag ...OCH MÅNADENS HOROSKOP!

TEXT OCH ILLUSTRATION JULIA ENEROTH

Väduren 21/3 till 19/4

Minsann! Är det inte januarimånaden, den tjocka modern, som klår opp dig? Hon vilseledde dig i början, eller hur?

Här kommer mor som sträcker ut armarna och leder in dig i sin mjuka famn. Rätt som det är ligger du platt på den kalla snön. Runt om dig samlas små hustomtar. De låter dig förblöda.

Vem hade anat att denna händelse bara var en inbillning, en hägring, rent av trams? Nu får du skärpa dig! Ät ett kokt ägg, vet jag. Så blir allt bra igen. Prova på en hobby kanske. För en anständig människa drömmer inte mardrömmar om tomtar. Helst ska man inte tänka på dem alls. Nyckeln till sinnesfrid, sanna mina ord.

Oxen 20/4 till 20/5

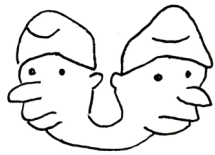

Mormors lilla kråka är inte bara den bästa snapsvisan som någonsin skrivits. Den innehåller dessutom goda råd för livets olika trösklar. Jag räknar med att ni alla vet hur den går. Är vi inte alla vid någon punkt i livet

nämligen en liten krabat som slunkit ner i diket? Jag förmodar att det var denna visa **Thorsten Flinck** inspirerades av 2012 när han skrev bidraget *Jag reser mig igen* till schlagerfestivalen. Faktum är att jag är övertygad om att du också igenkänner dig i raden "än slank han hit, än slank han dit". Du, din lilla rackare, slinker hit och dit som aldrig förr. Stressen finns bara i fantasin. Du får allt ta och lugna ner dig. Ta en banan.

Tvillingarna 21/5 till 20/6

Det finns en låt som går ungefär: Dadada dadadaaa, dadada dadadammm. Det är med all rätt så stämningen är i ditt pepparkakshus. Så lustigt det kan bli? Att vissa människor är fria från bekymmer, sorger och besvär. Ungefär som en påtänd björn en gång sjöng att man skulle glömma. Vad en björn gjorde i djungeln ifrågasattes inte, varifrån han fick roliga cigaretter är en fråga som sällan ställs och inte kan besvaras längre. Ty han var papperslös och skrev heller aldrig någon självbiografi. Hans avkomlingar talar sällan om honom. Man skulle kunna säga att han var familjens "svarta björn". Oroa dig inte. Här finns ingen koppling till dig annat än att du möjligtvis behöver allmänbildas. "Hurså?" säger du. Klassiskt fall av argumentum ad nauseam.

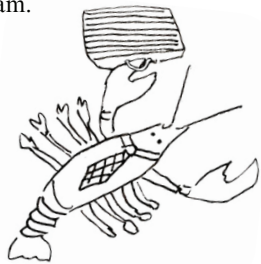

Kräftan 21/6 till 22/7

Jobba, jobba, jobba-börs, börs, börs. Partymyran tog av sig partyhatten och blev arbetsmyra. Visst är det beundransvärt att vara så liten men ändå så stark och flitig.

Men så småningom måtte väl även arbetsmyran återvända till skoj med myrstammen? Tänk hur hela stammen sitter och trycker i myrstacken. Alla sitter de lagom glada och imiterar danskar. Men i myrluften råder längtan. När ska vår arbetsammaste myra komma hem?

Plötsligt faller deras önskan in. Arbetsmyran har anlänt! Med partyhatten på igen kramas stammen i en enda kram. Tyvärr med två dödsfall och över 30 skadade. De skulle ha tänkt efter innan alla började kramas samtidigt. Myrlivet är sannerligen tufft.

Lejonet 23/7 till 22/8

Morgondagen gryr och ter sig eftertänksam. När var det senaste gången du testade dig egentligen? Det är lätt att vara efterklok. Skyddat samlag är fanimej livsviktigt! Nu har dina sinnen bedragit dig! För att gottgöra ditt misstag funderar du på om man kanske ska fira tjugondag Knut annorlunda i år. Kanske vore det trevligt att fira i Malax? Eller åtminstone inte på det traditionella sättet.

Jungfrun 23/8 till 22/9

Januarimånaden inleds med en käftsmäll av styrka och dylikt. Varför? Det vet väl inte jag. Du får inte försöka ha ihjäl meddelaren nu, bara för att du orkar. Ta en banan.

Vågen 23/9 till 22/10

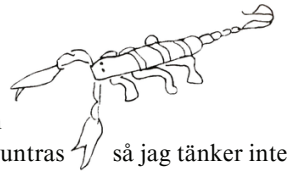

Nya möjligheter, nya höjder. Det bara ryker krut ur dig. Har du gått och blivit kär eller är du en regelbunden bönavnjutare? Det är hur som helst dags att gå ut i solljuset. Träffa lite folk, som folk gör. Det kan knappast vara bra för dig, så som du har hållit på. Därav "nya möjligheter, nya höjder".

Skorpionen 23/10 till 21/11

Det förutspås att du har gått och blivit klok.

Orsaken är däremot inte lika klok. Kanske till och med en aning knasig. Välmående ska förstås uppmuntras så jag tänker inte säga emot.

Skytten 22/11 till 21/12

Om inte berget kommer till Muhammed får Muhammed komma till berget. Jag ska säga dig att när man är så trött som du är, då måste man kila ner till soligare platser. Se där! Nu låtsas du med brunkrämen. Men du vet själv att det inte räcker till. Du kan åtminstone se fram emot tjugondag Knut när partyhatten och mismössan åker på.

Stenbocken 22/12 till 19/1

Frestelser är svåra att stå emot. Jag rekommenderar en snabb läsning av *Mormors lilla kråka* där kråkan (om man läser mellan raderna) också stod inför ett vägval. Varför skulle kråkan ut och åka? Hade kråkan möjligtvis ambitioner utöver det kråkiga livet?

Det är det ingen som vet. Om ni frågar mig var det väldigt oansvarigt av kråkan att köra utan körkort. Fy skäms. Någon kunde ha dött.

Vattumannen 20/1 till 18/2

Vem vet om du har lagt partyhatten på hyllan för gott? Du sätter åtminstone på familjekoftan för den här säsongen. En riktigt familjeorienterad månad kan det tänkas bli. Sedan drar mimar-karriären igång och sedan offerkoftsäsongen. Är inte livet idylliskt?

Fiskarna 19/2 till 20/3

Hallå i stugan! Nu är det dags att unna sig. Lockar en resa för två i Malax möjligen? Nu har du gått och blivit tokkär. Ja, tokigt kär. Lite för snabbt kanske det går. Men man måste ju unna sig. Vad händer när man blir påkörd av en kråka t.ex.? Då kan man inte unna sig mera. Man kan inte starta igång en karriär som mimare heller för den delen. Det skulle vara ganska tråkigt. Så ta för dig du, din lustigkurre.

Tråkiga besked

Nej men, sitter du här och klurar?

I FÖRRA NUMRET av vår kära tidskrift efterlystes gåtor och funderingar. Detta i hopp om att skapa ett starkt band mellan skribent och läsare. Tyvärr stämmer de inskickade gåtorna inte överens med Jålits värderingar, och de kan därför inte publiceras. Mer tänker jag inte gå in på det. "Där det finns en vilja..." som man säger. Jag protesterar alltså. Jag vill inte. Det är hemligt och förblir det oavsett hur mycket era tunna arbetarläppar snörper ihop. Jag ska personligen se till så att det inte ytras några ifrågasättanden om det här beslutet. Ni får inga förbannade svar!

MED DET SAGT vill jag påminna alla er som kan tänkas läsa att vi ska värna om demokratin.

Föreställ er ett paleolitiskt barn som överlevt en harattack (och det är massa blod överallt). När stammen samlas runt barnet fylls de av fasa och förtvivlan. Överlevnadsinstinkten tvingar dem att gå vidare och lämna snorungen i snön. Vem hade trott att den söta lilla haren skulle ge sig på en försvarslös glop? Livet är sannerligen ofattbart.

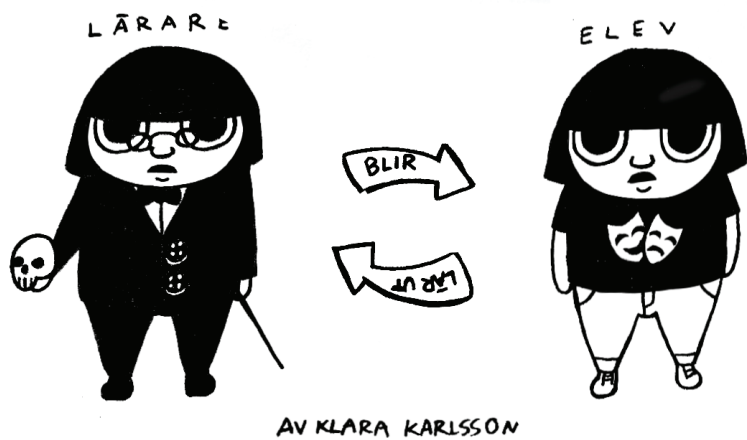
En efter en tog den lilla söta styggelsen sig an familjen. Men haren lät familjens tama iller komma oskadd undan, på villkoret att den skulle hålla berättelsen vid liv.

VILKEN FRUKTANSVÄRD BERÄTTELSE! Så går det när man är ett grottbarn som skriker "horo!" åt alla de stackars djuren i skogen. Ett sådant liberalt användande av ordet "horo" är aldrig okej. Det vet väl t.o.m. såna där som stoppar upp en snus under läppen för att få igång saker när de är förstoppade. Förkastligt. Det är just därför vi inte kan ta demokratin för givet.

SKÄRP ER TILL nästa gång — för det finns en nästa gång såvida min verksamhet inte läggs ner för gott. Det är alltså inget hot, bara en snäll liten varning. Jålits mediala vägledare (jag) välkomnar nästan alla frågor.

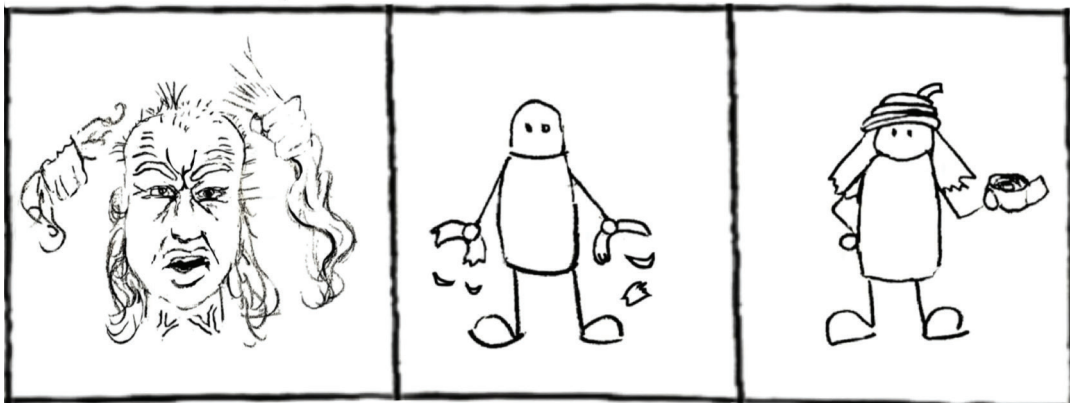
Text Julia Eneroth julia.eneroth@jalit.ax

SKÅDESPELARENS KRETSLOPP

AV KLARA KARLSSON

PYSSLA TILL DET!

JULIA ENEROTH

MÖTE

ANNA JOHANSSON

TILLSAMMANS

TEXT JENNIFER DONNING, ILLUSTRATION MOLLY ERIKSSON

Jag har bott kollektivt sedan april 2019 och aldrig har jag haft en bättre boendesituation. Vi började som främlingar och slutade som familj. Det här är några av mina närmaste människor och jag är så glad att vi valde varandra.

Under årens lopp har personer flyttat ut och nya kommit in. Men känslan, tryggheten och gemenskapen består.

Kanske spelas det upp klipp i huvudet från filmen "Tillsammans" när ordet kollektiv nämns. Typiska frågor jag brukar få är om vi har allt gemensamt, såsom sovrum, scheman och sexpartners. Men jag brukar ganska snabbt kunna slå hål på de myterna.

Vissa fattar grejen av att ha ett gemensamt hushåll för att på så sätt minska kostnader och för att det bara är mysigt och trevligt att bo med flera. Jag som trivs mycket bättre att bo i hus än i lägenhet skulle inte ha den möjligheten utan mina sambos.

Inom våra väggar har vi ett öppet klimat med stor integritet. Vi är måna om vår ensamtid. Ingen behöver tvingas till umgänge bara för att det är lördag och klockan slagit 21:00. Vi lagar sällan mat tillsammans nu för tiden, men under åren har vi testat olika sätt för att se vad som underlättar för oss i vardagen. Däremot har vi gärna middagar tillsammans när tillfälle ges. Vid påsk, midsommar och jul brukar vi traditionsenligt bjuda in våra nära och kära för en stor sammankomst kring köksbordet.

Det bästa med att bo kollektiv är enligt mig känslan av att veta att någon alltid är hemma. Hamstern Fjuppan är åtminstone alltid där för en. Vi hänger ofta i köket eller soffan och pratar av oss om dagens eller livets händelser och känslor.

Det har känts lättare att vara människa sedan vi slöt upp. Jag vet inte hur jag annars skulle ha överlevt den tärande pandemin.

Vi pratar ut med varandra om något skaver, typ städning, och tillsammans hittar vi lösningar på våra gemensamma problem. Allt är såklart inte alltid fantastiskt men vad är någonsin det. De står ut med mig när jag drar hem tinderdejter. De finns där i för mig dagar jag inte kommer upp ur sängen. Eller när man står där utan outfit för kvällen eller krossade tomater till matlagningen.

Världen kan kännas ekande tom och kuslig, och att i såna stunder då få kura ihop sig tillsammans med andra gör det förvånansvärt lätt att vara 20-nånting, där jag får hitta på min egen tillvaro och vips så känns det inte lika läskigt att vara vuxen längre. We're in this together, ensam är inte stark osv, ni vet.

"Frågor jag brukar få är om vi har allt gemensamt, såsom sovrum, scheman och sexpartners"

Guldkorn ur Caspers

hårddisk

Skejhäng, festbilder, replokaler och märkligheter. Casper Lindroos fläker ut innehållet i sin hårddisk daterad 2005-2009. Vi tackar och tar emot.

FOTO CASPER LINDROOS, SÅKLART. VEM ANNARS?!

WRAPPED!

My Top Artists

- Antônio Carlos Jobim
- Piero Umiliani
- Camping In Alaska
- Garoto
- Sven Libaek

1

Mina toppartister

- Aaliyah
- Tyler, The Creator
- Doja Cat
- Drake
- Digable Planets

2

Redaktionens Spotify wrapped, vems är vems? Svaren finns längst ner på sidan.

ANGELINA

Chefredaktör
arbetsmyra, rojalist, pandapoppare

ALEXANDER

Redigerare och IT-ansvarig
konflikträdd, kulinarisk, IT-studerande

Mina toppartister

- Faaka
- Gyllene Tider
- Lil Peep
- Ulf Lundell
- Eldkvarn

4

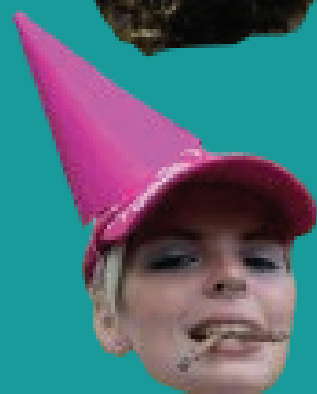
Mina toppartister

- Chase & Status
- Armand Van Helden
- Blümchen
- Stevie Wonder
- Happy Mondays

3

KLARA

Redaktör
sladdbarn (typ?), Finströmsbo, vindrickare

JULIA

Redaktör
naturvetenskapare, halvbrasse, ensam barn

Mina toppartister

- Cornelis Vreeswijk
- Harry Nilsson
- The Doors
- Erik Satie
- SOFT PLAY

5

ANNA

Redaktör
hemstickad, ÅMI-student, feminist

1 Alexander
2 Anna
3 Julia
4 Angelina
5 Klara

Vem vill du pussa i påsk?

Text Angelina Eklund
Foto August Dahlblom

Samuel Dreyer, 18 år, Mariehamn med Felicia Wennelin, 18 år, Mariehamn:
– Felicia. För att hon är söt.

Megija Rutina, 15 år, Vårdö och Linnea Renfors, 15 år, Lemland:
– Vette fan. Mamma säkert.

Hanna Yaremko, 45 år, Tallin:
– Min man.

Fredrik Jessen, 36 år, Mariehamn:
– Frugan.

Jimmi Westerlund, 30 år, Åbo:
– Min sambo. Vi är förlovade.

Filip Lönnberg, 16 år, Mariehamn (till vänster)
– Min tjej.
Alexander Andersson, 18 år, Mariehamn:
– Ingen.

INNE- & UTELISTA

Nytt år, nytt hår, det som var inne i går, är ute i år. 2024 är här och det innebär nya trender. Vill du vara på rätt sida av trendpendeln? Spana då in Jålits inne- och utelista.

TEXT ANGELINA EKLUND

Inne:	Ute:
Lemlandsgänget	03:or
2010-talet	90-talet
Fred Forsell	Snobben
WeSC- hoodies	Fleecetröjor från Lantbruk
Skatepunk	Indie
Tandsmycken	Tandsten
Trekvartsbyxor	Jeans
Arne Weise	Mauri Hermundsson
Cowboyboots	Ballerinaskor
Permanentat hår	Pannlugg
SMS	Sociala medier
Nattklubbar	Karaoke
Norge	Finland
Miami	Umeå
Kyskhet	Hemsläp
Absint	Ryssvodka
Lokalfester	After Work
Adlon	Hesburger
Hamburgare	Julbord
Läkarserier	Gossip Girl
Julebrus	Röd Jaffa

VEM KAN SEGLA FÖRUTAN WIKLÖF?

TEXT ANNA JOHANSSON

Anna Johansson har lyssnat på Anders Wiklöfs samlingsalbum "Sträck Ut Din Hand", och hon är inte imponerad.

2024 är det två år sedan Åland 100. I mängden av festligheter, missade kanske vissa att affärsmannen Anders Wiklöf släppte en låtsamling med namnet "Sträck Ut Din Hand". Låtsamlingen, finansierad av Wiklöf själv, skapades för att stödja Östersjöfonden och inkluderar medmusikanter som **Lasse Berghagen, LaGayla, Johan Martin Bengtsson, Therese Karlsson** och Ålands Barnkör.

Musikaliskt är helheten inte så intressant men det är uppenbart inte heller poängen. Det klyschiga soundet och faktumet att det är just Wiklöf som står bakom skivan får den att framstå som mer av ett popkulturellt fenomen än en genuin musikalisk satsning. Jag tänker mig att spellistor som låtarna skulle tänkas medverka på heter saker som: "Somriga Åland anthems", "Midsommar på Kökar" eller något sånt generiskt.

Bland de klyschiga låtarna är "Östersjötrilogi" definitivt samlingens höjdpunkt: en vackert ihopsatt medley av ikoniska låtar. Stycket består av den klassiska åländska visan "Vem kan

segla förutan vind?", Jonatan Reuters "Till havs" och Lasse Berghagens "Stockholm i mitt hjärta", omskriven till "Åland i mitt hjärta" och "Ta mig till havet". Meldyn sticker ut tack vare instrumentarrangemanget och den musikaliska uppbyggnaden genom stycket vars höjdpunkt är gitarsolot (som i flashmob-dokumentationen på YouTube spelas av Emil Hage).

"Östersjötrilogi" skiljer sig ganska dramatiskt från resten av låtarna på "Sträck Ut Din Hand", som låter mer som sång över backing tracks än en inspirerad komposition (eller åtminstone musiker som gör ett bra jobb av att härma en backing track).

Jag skulle vilja påstå att Wiklöf i låtsamlingen på sätt och vis har samma funktion som amerikanska musikproducenten DJ Khaled: alltså en karaktär som samlar ihop musiker för att skapa en helhet/finansiera den och egentligen inte bidrar mycket till själva musiken. Bara ett litet sidospår, jag önskar verkligen att Wiklöf också skulle använda sig av adlibs som Khaled gör, alltså ett litet "tjo" för att uppehålla stämningen eller referera till något. Om Wiklöf någonsin släppte ett eget hiphop-album kunde hans adlib vara "Old money", en anspelning på Nicki Minajs adlib "Young Money".

Allt som allt hade jag svårt att ta mig igenom låtsamlingen i

ett svep, trots att den bara är 21 minuter lång. Jag blev uttråkad av bristen på nyskapande insatser...

Betyg:

Det är musik, 1 / 5 adlibs

TIPSA REDAKTIONEN

Har du en idé? En vision? En spaning eller ett hett tips? Någon eller något riktigt snyggt eller fult du vill visa upp?

Mejla redaktion@jalit.ax

Anteckningar från källarhållet

TEXT JULIA ENEROTH

Jag hyser seriösa mängder agg mot filmbros. Hur tycker de alla om samma filmer? Det anas onekligen en och annan uggla i mossen, kan jag säga er. Det som försiggår är en tävling om den som är allra bäst på att ljuga för sig själv. Det som gör en film bättre än resten är väl främst personlig anknytning till den? Vad är Brunkel Snurkels personliga anknytning till "Persona" av **Ingmar Bergman** om jag får fråga? Inte bara är den ointressant, den är, ursäkta franskan, homo (gemene man vill väl ändå ha lite extra sting i sin text så nu låtsas jag vara homofob. Ja, det har gått så långt befarar jag.)

Jag hoppas heller inte att stackars unge Snurkel såg Persona som barn och känner någon oförklarlig nostalgi av den i sina äldre dar. Det är hjärntvätt! Usch, säger jag bara. Något ansvar som förälder måste man väl ändå ha. Det är "Du sköna nya värld" över det hela. Ni vet, i klassikern där alla föräldralösa barn i varje levande sekund får höra att knark är gott och alla dyrkar **Henry Ford**. De blir förstås knarkare. Bergman är också stendöd, så onanistklubbar är det väl ingen vits med?

Nu kanske jag bara babblar. Det gör jag också. Jag tycker bara inte om när människor har andra åsikter än jag. Det är onständigt och ansvarslost.

ILLUSTRATION ANNA JOHANSSON & ANGELINA EKLUND

ATT JÅLA

TEXT JACK HANCOCK

Då jag först fick höra talas om "Jålit" var jag såld direkt. Den grymma grafiska formgivningen, de tänkvärda texterna och förstås även de bekanta bramskisarna som låg bakom alltsammans fick mig direkt att vilja hänga på. Jag skrev till chefredaktör **Eklund** och fick grönt ljus att skriva ihop något.

När jag sedan ivrigt slog mig ned vid datorn för att sätta i gång, slog det mig: jag hade ingen aning vad "Jålit" betydde.

Jag blev konfunderad. Vad var det ens? Hur skulle det ens uttalas? Var det något slags djur eller en mystisk bergart? Hur "ute" skulle anses vara av att inte kunna det här hippanya ordet? Efter en stund av djup reflektion kom jag fram till att det måste anspela på det kanske mest åländska verbet i den åländska ordboken: att jåla.

Då jag nåddes av denna insikt kände jag mig som hemma på ön igen. Jag kunde nästan smaka kaffet på Svarta katten, höra den åländska flaggan vaja i vinden och se den vackra röda graniten framför ögonen. Allt triggades igång av att tänka på att jåla.

Då jag med nyfunnen vördnad, ja nästan med en tår i ögat, fattade jag min digitala gåspenna för att inleda mitt skrivande... ställdes jag än en gång mot väggen. Förvisso har vi ju alla många gånger jålat, men hade någon någonsin ställt sig frågan vad som kunde sägas vara den exakta definitionen av "att jåla"? Jag avfärdade snabbt tanken. Varför skulle något så självklart behöva sättas ord på? Att jåla var ju bara som att andas, något som bara "händer" utan större märkvärdighet. Jag försökte trotsigt påbörja mitt arbete, men den här naggande tanken gäckade mig hela vägen in i själen. Här behövdes hjälp för att få något gjort.

Efter att ha rådfrågat ChatGPT (är jag cancelled nu?) förklarar den för mig att "jåla sig är att tramsa – i Dalsland, men också på Åland. 'Iss inga jåla' – kan översättas till en befallning att inte prata dumheter." Givetvis, tänkte jag när jag läste dess AI-genererade ord. Det där hade jag ju nästan kunnat autogenerera lika bra själv, var min nästa tanke.

Med en lättnadens suck kunde jag lägga huvudet på kudden den kvällen, efter en lång och ansträngande dag av hårt tänkande. Men var det inte någon text jag skulle skriva i dag?

...

JUSTE HELV...

Men nu har jag jålat (till er icke-åläningar/dalsläningar, läs "tramsat") en bra stund. Till alla er som läser denna text i denna fantastiska skrift, gott nytt år!

Eller ska jag kanske säga ... gott nytt jål?

Foto: Marcus Boman

Complete Cathedral visit with virtual reality
21/11/2023 16:30
General 14,00 €
EXTRAS
Chor Entrance
Roof top
Museu Diocesà de Barcelona
Realitat virtual
Audioguia
Chapler
RESERVA: 64309195
TIQUET: 767272
Catedral Basílica de Barcelona ATM 2. 1034

BARREFOUR EXPRESS
C/ L'OR 48 - BARCELONA
TELÉFONO ATENCIÓN CLIENTE: 914908900
* * * * * PVP IVA INCLUIDO * * * * *
DESPERADOS MOJITO 10,50
6 x (1,75) 0,15
BOLSA 48X60CM
7 ART. TOTAL A PAGAR : 10,65
TIPO BASE CUOTA
21,00% 8,80 1,85
AGADO METALICO 20,00
CAMBIO RECIBIDO 9,35
PAZO DEVOLUC. 60 DIAS CONSERVE TICKET
DREAM 786, S.L.U.
NIF B66576067
NRF: N4736132231122000023
22/11/23 11:48:25 0102 132 4736 7204
LE ATENDIO : SING

ATM Area de Barcelona
Autoritat del Transport Metropolità
231CA5
HOLA BARCELONA TRAVEL CARD 08761686
EXCEPTE BUS NO TMB. TÍTOL UNIPERSONAL. VIATGES
IL·LIMITATS. NIT: A09016091. 99305 201128 1311TC
Sistema tarifari integrat
TMB Bus / Metro
FGC
TRAM Rodalies de Catalunya

BARREFOUR EXPRESS
C/ L'OR 48 - BARCELONA
TELÉFONO ATENCIÓN CLIENTE: 914908900
* * * * * PVP IVA INCLUIDO * * * * *
DESPERADOS MOJITO 10,50
6 x (1,75) 0,15
BOLSA 48X60CM
7 ART. TOTAL A PAGAR : 10,65
TIPO BASE CUOTA
21,00% 8,80 1,85
AGADO METALICO 20,00
CAMBIO RECIBIDO 9,35
PAZO DEVOLUC. 60 DIAS CONSERVE TICKET
DREAM 786, S.L.U.
NIF B66576067
NRF: N4736132231122000023
22/11/23 11:48:25 0102 132 4736 7204
LE ATENDIO : SING

Basilica COMERCIO: 000
Terminal: UFY
VENTA
Resp. Aut. (A)
HCP: REDSYS
Aplicación: A0000000041016
MC CONTACTLESS (Debi
Nº Tarjeta: **** * 6594
Nº Operación: 969732906
Nº Autorización: 501890
Fecha: 21/11/2023 Hora: 16:42
Importe: 14,00 EUR
OPERACIÓN CON PIN.
FIRMA NO REQUERIDA

ERÖ LINJEN
Mariehamn, Åland
Tel. +358 18 28 300
www.eckerolinjen.ax
Grisslehamn, Sverige
Tel. +46 175 258 00
www.eckerolinjen.se

158 Linjen AB
Faktura: invoice@eckerolinjen.ax
AX-22101 Mariehamn, Åland

MARIEHAMN vs BARCELONA

- TVÅ LOKALBOR OM SIN HEMSTAD

TEXT OCH FOTO ANGELINA EKLUND

Jålits flygande reporter Angelina träffade en stressad Barcelona-bo som aldrig hört om Åland och en Mariehamnare vars flyttlass går till Barcelona i vinter. Bägge två fick svara på samma frågor. Så här gick det.

Längst till höger Irati Marzabi, tillsammans med sina inte så pratsjuka vänner.

Spanjorskan Irati om hur man har kul på spanskt vis:

"DANSA ÖVERALLT OCH HA INGEN SKAM"

18-åriga Irati Marzabi bor i Barcelona och studerar juridik på universitetsnivå. Jag träffar henne på ett kafé efter mörkrets intrång. Ingen av hennes vänner vill ställa upp på intervju.

– Hur länge tar det? frågar de.

Max tio minuter.

– Nej. Du får tre minuter med Irati. Vi har bråttom.

Jaha, okej, tre minuter, det går bra. Vad gör unga människor i Barcelona?

– De flesta går till barer eller klubbar och spenderar för det mesta tiden ute, har kul och dricker öl, säger Irati Marzabi.

Är det många som röker på? Hela staden luktar gräs.

– Ja, det är det många som gör.

Gillar du Barcelona?

– Ja.

Planerar du att bo här i resten av ditt liv?

– Jag planerar att studera utomlands men ja, jag planerar att bo här.

Är det lätt eller svårt att hitta vänner och partners här?

– Jag tycker att det är ganska enkelt för det finns mycket nattliv och sådant.

Vad gillar du inte med Barcelona?

– Kanske att det är mycket turister ibland och det är svårt att ta sig fram när det är för många av dem. Men det är okej.

Har du någonsin hört om Åland i Finland?

– Vad?

Åland, det är en ö i Finland.

– Nej, det har jag inte.

Vet du något om Finland?

– Jag vet att det är ganska kallt, något som jag inte gillar. Jag gillar det spanska klimatet.

Vilket är ditt bästa tips till någon som besöker Barcelona för första gången?

– Istället för att bara gå till turistställen, försök att ha kul på det spanska sättet. Gör spontana grejer som människorna här gör och njut av nattlivet för det är underbart.

Hur har man roligt på "det spanska sättet"?

– Var bara rolig, utåtgående, dansa överallt och ha ingen skam, ha bara kul.

JARED FLYTTAR FRÅN MARIEHAMN TILL BARCELONA

Mariehamnaren Jared Fajardo, 19 år, tog studenten från Ålands lyceum i våras. Han har jobbat som elevassistent i Strandnäs skola under första hälften av sitt sabbatsår, men efter nyår går flyttlasset till Barcelona

Vad gör unga människor i Mariehamn?

– De i min ålder jobbar eller pluggar på dagarna. På helgerna så är det Indigo eller Arken som gäller.

Och om man inte känner för att suppa?

– Chilla hos någon eller ha en spelkväll. Eller gå på bio! Annars finns det inte så mycket att göra.

Är det många som röker gräs i Mariehamn?

– Inte vad jag vet, nej.

Gillar du Mariehamn?

– Jo. Det finns mycket att göra trots att det är en så liten plats. Det kan vara lite tråkigt på vintern men på sommaren är det bäst.

Planerar du att bo här i resten av ditt liv?

– Det vet jag inte. Kanske, kanske inte. Det är ju en ganska bra plats att växa upp på. Det är ganska säkert och välfärden är skithög här. Men jag tror att man måste flytta utomlands en period efter att man tagit studenten.

Är det enkelt eller svårt att hitta vänner och partners i Mariehamn?

– Mmm... Alla känner alla, man går från grundskolan till gymnasiet tillsammans. Det är ganska svårt att hitta nya människor. På gymnasiet så blandas alla och där har jag fått många nya vänner. Med partners beror det väl på, det är inte så stort utbud överlag.

19-åriga Jared Fajardo ska flytta till spanska Barcelona. "Jag vet att jag älskar det, jag har varit där flera gånger", säger han om Spanien.

Vad ogillar du med Mariehamn?

– Det kan vara lite tomt, och öppettiderna är logiska men jag skulle vilja att ställen hade öppett längre.

Har du någonsin hört om Barcelona, en stad i Spanien?

– Jo. Det låter som en rolig stad.

Har du varit dit?

– Jo, jag har varit där några gånger.

Vad ska du göra när du flyttar dit?

– Jag ska skaffa ett jobb, kanske som telefonförsäljare, engelsklärare eller på en turistbyrå. Det är ganska svårt att skaffa jobb där när man inte kan spanska. Jag kan inte spanska helt flytande och det är ganska stor konkurrens.

Vet du något om Spanien?

– Det är varmt. Jag vet att jag älskar det, jag har varit där flera gånger.

Vilket är ditt bästa tips till någon som besöker Mariehamn för första gången?

– Mariehamn på sommaren är skitcool. Indigo är det bästa om man gillar att festa. Det finns massa ställen att bada på och veckan i juni där det är RockOff är sjuk.

Hur har man kul på åländskt vis?

– Man håller kontakt med alla bekanta, förar hos en kompis, åker sent till krogen, säger hej till höger och vänster, dansar lite och sedan står man i kö till antingen kebab eller Diablo och kårar fyllemat. Sedan går man hem och börjar jobba tidigt morgonen efter. Och sedan börjar man om.

JÄLIT MPPA

JALIT.AX

@JALITTIDNING

JÅLIT

**NÄSTA NUMMER
UTKOMMER I**

APRIL